

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 10 cénts.

Saldrá los domingos

Semestre, 1'25 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores.

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle de Clavé - Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

UN DISCURSO NOTABLE

Por estimarlo de interés, publicamos hoy un extracto del notable discurso que en la sesión de clausura de la Asamblea del Magisterio, pronunció el ministro de Instrucción Pública don Santiago Alba

El problema de España es para el señor Alba un problema esencialmente pedagógico, y de ahí que haya que velar por la escuela, por la educación ciudadana, sobre la cual se hallan constituídas hoy todas las naciones del mundo.

Al señor Alba le parece bien que los maestros, como todos los demás funcionarios del Estado, se preocupen de su situación económica; pero declara con toda satisfacción su complacencia de haber oído en las conclusiones que los maestros anteponen su amor a la enseñanza.

El ministro se muestra optimista respecto al porvenir de España, y estima una gran injusticia que se afirme por ahí que los gobernantes son insensibles a toda idea de progreso. La prueba de que no es así está en las cifras del presupuesto, pues del año 1912, en que el señor Alba fué ministro de Instrucción Pública, hasta el año actual de 1918, ha subido el presupuesto de Instrucción Pública de 58 a 76 millones de pesetas, ha aumentado en 18 millones, de los cuales 13 se aplican a primera enseñanza.

Refiere las mejoras que le debe la instrucción primaria, y dice, con orgullo, que la condecoración más preciada que tiene es la cruz de Alfonso XII que pidieron para él los maestros de las Provincias Vascongadas, por haber traído al Estado las atenciones de primera enseñanza de Vasconia.

Como el aumento en los sueldos que pide la Asociación Nacional del

Magisterio Primario asciende a más de 20 millones de pesetas, el señor Alba manifiesta su creencia de que ni los maestros solicitan ese aumento de una sola vez, ni él, como ministro, podría decir que había de concederlo; pero sí asegura que él dejará iniciada, en la mayor amplitud que sea posible, esa mejora, ya que el actual gobierno no ha de hacer un presupuesto que engañe al país.

«Piedad me pide el señor Aznar — continúa el ministro — para los maestros sujetos al expediente gubernativo, y yo prometo ejercerla en grado máximo; mas como al propio prestigio del Cuerpo le interesa no codearse con los compañeros que no lo merecen, preciso es hacer un estudio detenido de esos expedientes, y yo lo haré en seguida.»

El señor Alba termina con un párrafo elocuente, recomendando a los maestros que intensifiquen su labor, que trabajen incesantemente, como él trabajará en el ministerio, para provecho de la patria.

Los maestros premiaron al señor Alba con nutridos aplausos su elocuente oración.

Municipaleras

Porque donde digo digo, digo, no digo que digo Diego.

Aquest és el *truc* usat pels senyors de la minoria, referent a l'estat de comptes.

Are ja no resulta que l'Alcalde es negui a deixar-los conèixer l'estat econòmic del Municipi com deien en lletres grosses des d'«El Vallès Nou»; el què succeeix, és que, com el presentat per Comptaduria no els satisfà, fan el *raru* i no volen saber res del que amb comptes es relaciona.

Nada, que ja resulta un *conte* çò de l'estat de comptes.

En Xuclà ens ha resultat una fiera — i que ens permet la frase.

A cada sessió tira de llibreta i... pluja de denúncies.

Nosaltres volem ajudar-lo i ens atrevim a cridar l'atenció del senyor Alcalde respecte a

un industrial molt conegut del senyor Xuclà que els dies de mercat posa una parada davant de la seva botiga, infringint un article de les Ordenances Municipals.

¡Oh! I ens sembla que és del mateix ofici que el *fiero* conceller i viu, si no a la mateixa casa, molt aprop de la del valent *denunciador*.

En Met Xerraire *tira* contra el nostre bon amic i company en Climent Algueró.

No pot sofrir que dit regidor mostri la seva disconformitat amb la minoria.

Restí tranquil, l'*hebreo de la pipa*, ja que l'amic Algueró està disposat a aplaudir-ho tot, inclús «Lo cant del Pirata», si a l'incommensurable Serra i Dachs li passés pel cervell llegir-lo en ple Consistori.

Es inútil que vulguin *festejar* al digne Alcalde, en Joan Montañà, els senyors de la minoria; no somin en rectificacions ni en canvis de conducta.

El séu procedir ha d'ésser norma per l'actitud de la majoria i de l'Alcalde.

I tornem-hi a dir *Diego*, en lloc de *digo*. Ni el senyor Torras va dir que no deixaria fer denúncies en el Consistori ni va intentar invadir atribucions d'Obres Públiques.

Precisament va remarcar que no estava disposat a consentir el que un conceller volgués invadir les atribucions de l'alcaldia — es parlava de imposició de *multes* — i, referent als permisos d'obres, es tractava d'uns concedits per l'alcaldia amb caràcter provisional i en els quals res hi té que veure la *jefatura* d'Obres Públiques

A vegades convé fer el tonto; veritat, *sanyó* Serra?

En Serra i Dachs té la mania persecutòria a la inversa.

Are li ha donat per perseguir a en Carles Puigrodón.

Parla de traicions; d'embargs; de Jutjat...

Veiam si al nostre digníssim company senyor Puigrodón, per allò del *contagio*, li vindrà la mania de parlar de *robos*, de *policia*, i de *Dortbou*.

Allavors si que haurem de córrer tots!

Reporter

AVISO

EL DEMÓCRATA, desde este número, aparecerá regularmente cada quince días; publicando número extraordinario siempre que las circunstancias lo aconsejen,

Luis Serra y Guardia

Ricoma, 79 y 81

Banquero

GRANOLLERS

Ofrece al público toda clase de operaciones de Banca y Bolsa

Descuento y negociación de letras y cheques : Pago de cupones : Compra y venta de toda clase de papel negociable en Banca y Bolsa

Pró cultura

Hem tingut el gust de parlar amb alguns elements de «La Unió Lliberal» que tenen el projecte de demanar que s'institueixi en dita associació una secció dedicada exclusivament a la difusió de la cultura, i com a medi d'eficàcia, l'immediata implantació d'una secció anomenada de Lectura, que, a similitud d'altres, implantades en diferents poblacions de Espanya, celebrarà sessions en les que els socis que la integrin llegiran i comentaran obres científiques i literàries.

Sembla que es té el projecte que, de moment, sien solament trenta els socis efectius de dita nova institució, havent-hi també aspirants a socis efectius, qual número es determinarà. Les sessions es celebraran, permetent-se només l'entrada als socis, dues vegades l'any i com a compendi dels treballs desenrotllats i coneixements adquirits, se donarà una conferència de caràcter públic social.

Moltíssim ens plau l'idea, i esperem del carinyo que elements de prestigi senten envers la benemèrita associació, poder veure promptement planejats i en forma viable els preliminars de tant simpàtica i profitosa institució.

***

Relacionat amb el mateix, s'ens diu que a «La Unió Lliberal» pensa instituir-s'hi també una Comissió consultiva pedagògica, qual missió serà la d'informar i dictaminar en tot quant se refereixi al funcionament i implantació de l'activitat cultural que desenrotlla l'associació en les seves diferents seccions.

Vagi, des d'aquestes columnes, la nostra més sincera felicitació als organitzadors de tant profitosa obra cultural.

XIRINOLES

«La Comarca» inventa, al parlar d'una bofetada que diu que s'ha perdut. Nosaltres, en canvi, sabem del cert qui n'ha arplegat una; però no se l'ha de buscar en el carrer d'en Clavé, sino en el de l'Aurora.

Pot-ser ens en donaria raó un sanyó que frequenta molt aquest últim carrer i que porta frac a tot gasto.

La que ha rebut aquest sí que és de les que se senten... a l'ermillal...

◎ ◎

L'orgue d'en Parera cerer, parla també de uns insults comesos davant de l'edifici social de l'Orfeó Martín, i carrega les culpes als nois de l'escola lliure de «La Unió Lliberal».

Fa mal fet, el senyor Parera cerer, de deixar-se portar de la seva lliberalofobia. Per a no llençar una calúnnia, abans ha de tenir-se la certesa del què es diu.

Moderi's, senyor Parera, moderi's; o sino, quan se mori EL DEMÓCRATA no li encarrega-

rem les atxes, ni els blandons, ni mitja columna d'elogis pòstums a tant la ratlla.

I pensi que no tot-hom pot ostentar el títol de sotscriptor de «La Comarca» per a lliurar-se de la seva fobia.

Sic transit...

◎ ◎

Veus-aquí el telegrama tramès per la «Joventut Nacionalista» d'aquesta vila, al ministre de Foment:

«Joventut Nacionalista de Granollers a mi-nistre de Foment: Amb gran entusiasme vos felicitem per solució crisi obeint vostres indicacions, demostrant davant Espanya nostra capacitat per a regir-nos. — President, PARRA; Secretari, COMAS.»

Si ho entenc, que em pelin.

◎ ◎

Els intel·lectuals de taverna critiquen i es burlen de que l'Aureli Font, el jove mestre de l'«Orfeó Granollerí», treballi per a ajudar a la seva família.

Es comprèn; perquè per ells, vesteix més això que en diuen fer vinassa.

◎ ◎

En Met Xerraire ha parit un altre drama, i es diu que fa molts dies està preocupat perquè no hi troba títol adequat.

Nosaltres el treurem d'apuros, bridant n'hi un:

De Manlleu a Sant Boi.

◎ ◎

En Serra i Dahcs es plany perquè la majoria de nostre Ajuntament — diu ell — no té els miraments deguts a la trinitat de la minoria; condolent-se de que pel bé de Granollers no caminin compactes i amb verdadera unitat de criteri, tots els regidors que assisteixen a les sessions municipals:

En Serra pensa que *todos somos unos*.

I nosaltres creiem que *aún hay clases*.

Oi, Xuclà?...

◎ ◎

El conceller senyor Serra, en plena sessió del Consistori, pregà que es vigili la plaça de Verdaguer, puix la quitxalla li apedrega la casa sense miraments.

Pot-ser l'ovacionen i ell creu que l'apedreguen. Com que are tot ho veu al revés...

Abans, en Barangé era funest; are, és *martre de l'idea*.

El què hem dit. Tot ho veu cap per avall. Planyem-lol...

◎ ◎

Sabrás, amigo Ventura, que me han dicho que vuelves por aquellos inderechos a hacer de Gobernador de Pamplona de Navarra, de Castilla.

Yo no he querido creérmelo, porque ahora que ya te sabías aquello de «buen golpe de hoz» de los Segadores, y ya volvías a comer

estofado del nuestro y cocido del nuestro y bacalao al latón, te soy franco, me ha venido muy de nuevo, pero ya verás, tu sabes lo que te conviene, y en este mundo uno ha de mirar por él, y lo demás son cuentos de cerca del fuego.

¡Ah! Como tendrás un rincón en la barriga de los platos que te digo, púrgate con sal de Madrid, antes de marchar, pues te oirían el olor de la cebolla, del ajo y del perejil, por aquellos inderechos, y te dirían que haces tufo de catalán.

Y esto, desdeciría, mucho para todo un señor Gobernador de aquellos inderechos de Pamplona de Navarra de Castilla.

Cuando vuelvas, avisa.

◎ ◎

No sabem si és cert, però es diu que, a precs de don Francesc Bassas i Palaus, l'Orfeó Martín suprimirà del seu repertori, per a lusions, l'hermosa producció de gran actualitat «La cançó del lladre», per a així evitar que en Martín Llobet hagi de demanar novament que no es fassi repetir en concerts successius.

Si és veritat, ho deplem.

◎ ◎

«Desferres del vell caciquisme» és el títol d'una obra que aviat se posarà a la venda.

Els fets i personatges que en la mateixa hi figuren són històrics i d'un realisme tant descarnat i palpable com els drames d'en Met Xerraire.

Els principals personatges són: Un que no camina gaire dret; Un valent que are no fa de l'ofici; Un que de llatí no en sab una papa, i Un que, com el personatge interessantíssim de «Los intereses creados», tant magistralment pintat per en Benavente, sab posar al seu lloc els punts i comas.

El pròleg comença uns trenta anys enrera, i l'epíleg acaba el dia d'unes eleccions honrades, que, per a glòria del sufragi i en honor de la legalitat, van celebrar-se fa poc.

Aqueixes «desferres», es vendran a molt poc preu, com totes les desferres.

I després, al sac del drapaire.

Digne lloc de totes les inutil·litats.

Amen.

Nyic

Lo que va de ayer a hoy

De una de las últimas sesiones del Congreso, extractamos el siguiente incidente habido entre el señor Cobián y Fernández de Córdoba, con el señor Morera y Galicia:

«El señor Cobián y Fernández de Córdoba combate el dictamen de Guernica, por donde viene electo el señor Ortueta (don Anacleto). Fundamenta la impugnación en coacciones de las autoridades a favor del candidato triunfante.

Fernando Palau S. en C.

BANQUEROS

Corresponsales del Banco de Barcelona (Sucursal I) y Banco Hispano Americano

CALLE CLAVÉ, 34 : GRANOLLERS

Negociamos los cupones Interior, Exterior y Amortizable 4°%, vencidos

Operaciones de Banca de todas clases : Negociación y cobro de efectos de comercio : Emisión de cheques : Órdenes de Bolsa : Negociación y cobro de cupones, etc., etc.

»Censura que la campaña regionalista allí se haya exarcebado hasta el punto de que no parecían españoles los propagandistas. Es forzoso que esos alardes de antiespañolismo se desautoricen en el Congreso.

»El señor Morera: Yo no intervendría sin las últimas palabras del señor Cobián, ya que el gobierno es el llamado a responder si hubo o no coacciones.

»Cúmpleme, sí, como regionalista, manifestar que, con ocasión de un debate de actas resulta extraño se lance su señoría por esos derroteros que tan funestos son para apreciar nuestras campañas, sobre todo en labios de personas de gran valer y significación. Es forzoso de una vez para siempre que se desvanescan esos prejuicios y no se empleen palabras para combatir fantasmas, cuando por lo que debemos laborar es por la bendita unión de todos los españoles.»

»No se esfuerce su señoría en afirmar lo contrario. Su señoría y yo, no podemos ser más que dos buenos servidores de España, nunca enemigos de nuestra patria.»

Conformes, de toda conformidad, señor Morera y Galicia.

Como cambian los...

Certamen literari i musical a Vich

Organitzat per la «Revista de Vich» tindrà lloc en aquella ciutat un Certamen literari i musical, per al qual s'ofereixen els següents premis, que seràn adjudicats per un Jurat literari que el formen: Lluís Nicolau d'Olwer, president; Jaume Bofill i Matas, doctor Miquel Vilatimó, Manuel Brunet Solà; Felip Graugés Camprodón, secretari, i un Jurat musical, compost per en Lluís Millet, president; mossèn Lluís Romeu, i Benet Morató, secretari

Premis ordinariis:

I. «Viola d'or i argent», oferta per l'Iltm i Rvm. Sr. Bisbe d'aquella Diòcesi, a la poesia millor inspirada per la Fè.

II «Englantina d'or», oferta per l'Ajuntament, a la millor poesia d'esperit patriòtic.

III. «Flor natural», i 100 pessetes donades per don Joaquim de Rocafiguera, a la millor poesia que canti l'Amor.

Premis extraordinariis:

I. 100 pessetes, del diputat senyor Ramón d'Abadal i 50 pessetes, de la «Joventut Catòlica», a la millor comèdia en un acte.

II. 100 pessetes, del diputat provincial senyor Francesc Torras, al millor treball en prosa.

III. 75 pessetes, de la «Cambra Agrícola Ausetana», al millor article periodístic.

IV. 50 pessetes, del senyor Ramón Vilaplana, a la millor traducció clàssica.

V. Treball original del pintor J. Sunyer, donatiu del «Centre Industrial Vicense» i «Centre Comercial Vicense». Tema lliure.

VI. Treball original del pintor X. Nogués, ofert per «Catalunya Vella». Tema lliure.

VII. 50 pessetes, del «Círcol Literari». Tema lliure.

Temes musicals:

I. 150 pessetes, del diputat a Corts don Bartomeu Trias; 100 pessetes del regidor de Barcelona senyor Xavier Calderó i 50 pessetes, del senyor Ramón Espona, al millor aire de ballet, dança, etc., d'estil català, per a orquestra.

II. 100 pessetes, del diputat provincial senyor Fèlix Fages, a les dues millors cançons populars catalanes, harmonitzades per a veus mixtes.

75 pessetes, de la «Societat Vigatana de Concerts» i «Orfeó Vigatà» del Conservatori, a la millor sardana instrumentada per a cobla.

IV. 75 pessetes, de l'«Orfeó Vigatà», a la millor cançó original per a veus mixtes.

***

L'acte de la Festa tindrà lloc en el Teatre Principal de Vich el 7 de juliol vinent.

Totes les composicions seràn enviades a nom de Benet Morató (Rambla del Carme, 31 Vich) per tot el dia 15 de maig, les musicals, i 30 del mateix mes les literàries, havent d'anar acompanyades de la corresponent plica onomàstica, no essent admeses amb pseudònim. Si no es reb la plica vuit dies abans de la festa, el premi serà anul·lat.

En els temes musicals I, III i IV seràn preferides les composicions que, ademés d'ésser de fàcil execució, es remarquin pel seu caient popular català.

L'orquestració del tema I haurà d'ésser precisament la següent: flauta, oboe, dos clarinets, fagot, dues trompes, dues trompetes, dos trombons, tuba, percussió, violins, violès, cel·los i contrabaixos.

El Jurat musical es reserva el dret de partir el premi del tema II.

Les sardanes hauràn d'anar acompanyades de reducció per a piano.

Les composicions musicals premiades, a ésser possible seràn executades en l'acte de la festa.

Les composicions musicals no premiades seràn retornades fins el dia 1 de novembre al seu autor o mandatari, mitjansant la presentació dels quatre primers compassos.

El Instituto Nacional de Previsión

El presidente del Consejo de Ministros recibió hace pocos días la visita de una Comisión del Instituto Nacional de Previsión, presidida por el general Marvá, la cual, después de cumplimentar al señor Maura, le expuso especialmente la aplicación de las normas que permiten la constitución de una pensión vitalicia inmediata en los casos de incapacidad absoluta para el trabajo, sean o no debidas a accidentes.

Damos esta noticia a título de información y al propio tiempo por creer que nuestros lectores verán con verdadero agrado el que tan benemérita institución, honra de España, y en la que toma parte tan activa nuestro ilustre compatriota, el excelentísimo señor don José Maluquer y Salvador, tome iniciativas tan beneficiosas en bien del proletariado español.

LOCALES

En la procesión que todos los años tiene lugar para llevar el Santo Viático a los enfermos y presos, le ha sido confiado por la Alcaldía el pendón principal, al digno diputado provincial por este distrito, don Francisco Torras Villá.

Manuel Esquiús Anguera

METGE CIRURGIÀ

Ha traslladat el seu Consultori i domicili al carrer d'en PRIM, 3 : Telèfon 151

— Para nuestro particular amigo don Valentín Turu, ha sido pedida la mano de la distinguida señorita Montserrat Sastregener, hija del prestigioso propietario de Ventalló y Alcalde del mismo pueblo, don José Sastregener.

— El pasado jueves se reunió en el despacho de la Alcaldía, la Junta de representantes del Partido, para proceder al examen de las cuentas del presupuesto carcelario y del Laboratorio e Higiene del Partido, correspondiente al año 1917.

— Para mañana están citadas las secciones que, con arreglo a la Ley, deben intervenir en la confección del reparto del corriente año 1918.

— Se ha posesionado nuevamente de la alcaldía, nuestro particular y querido amigo don Juan Montañá Riera.

— Para el martes está convocada una reunión de la Junta de Sanidad para estudiar las medidas necesarias con motivo de los casos de enfermedades infecciosas que se han venido sucediendo en Granollers.

A tal propósito nos vemos en el caso de llamar la atención de nuestra primera autoridad local para que excite el celo de los médicos y de una manera muy particular del subdelegado de medicina para que denuncie cuantos casos de infección ocurran, pues no es con el silencio cómo se resuelven estos lamentables casos.

IMP. DE E. GARRELL I GRANOLLERS

LA PRÉSERVATRICE

Compañía de Seguros sobre Accidentes del Trabajo
y Responsabilidad Civil (carruajes)

REPRESENTANTE

MANUEL PAGÉS

Calle Nueva, 10 y 12

Granollers

DISPONIBLE

DISPONIBLE

Bar La Bohemia

CENTRE DE SPORTS

ESPECIALIDAD EN SODAS
Y BEBIDAS DE TODAS CLASES

VENTA DE VINOS, LICORES
Y CHAMPAGNÉS

SERVICIO DE RESTAURANT

SÁBADOS Y DÍAS FESTIVOS

Precios económicos

Calle de la Palma, 17

GORRAS

Últimas novedades

Precios económicos

Antonio Villá

Calle Clavé, 23: Granollers

NUEVO RHIN

El mejor RESTAURANT

El mejor CAFÉ

6: Ronda de San Pedro: 6

BARCELONA

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiales VICHY CATALAN, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales VICHY CATALAN llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre «Sociedad anónima VICHY CATALAN», y, por lo tanto, dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

DISPONIBLE